

Asia: VN/538/2019

## **Luonnos hallituksen esitykseksi jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta**

### **Yleiset säännökset (Luku 1)**

#### **Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 1 ja sen perusteluista**

Ehdotuksen 6 §:ssä yhdyskuntajätteen määritelmästä viitataan ns. vakiintuneen terminologian mukaisesti asumisessa syntyvään jätteeseen, minkä väitetään vastaavan sisällöltään direktiivissä käytettyä viittausta kotitalouksien jätteeseen. Esitämme tässä käytettäväksi direktiivin mukaista määritelmää ”kotitalousjätteet ja siihen luonteeltaan ja koostumukseltaan rinnastettavat jätteet”. Tällöin ei seuraisi erimielisyyksiä asumisen sanan tulkinnasta.

### **Yleiset velvollisuudet ja periaatteet (Luku 2)**

#### **Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 2 ja sen perusteluista**

Ehdotuksen 15 § erilliskeräysvelvoitteiden lisääminen on ehdottomasti hyvä asia. Toimimme alueella, missä on osin jo ehdotettujen rajojen alle kerätty jätteitä. Ei ole mitään käytännön syytä kunnille antaa mahdollisuuksia väljentää määräyksiä, koska siinä piilee aina riski syntypaikkalajittelun vähentymiseen. Ehdotetut velvoitteet eivät ole liian tiukat, mutta pitää olla yhdet velvoitteet, mitä kunnat voivat tarvittaessa tiukentaa.

### **Kunnan vastuulla oleva jätehuolto (luku 5)**

#### **Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 5 ja sen perusteluista**

Kiinteistön haltijan järjestämän jätteen kuljetusjärjestelmän poistamisella kokonaan jätelaista olisi todella negatiiviset ja merkittävät seuraukset alan yksityisille yrityksille. Yrityksemme toimii neljän kunnan alueella Varsinais-Suomessa, missä tämä järjestelmä on käytössä. Alueen kunnat eivät kuulu mihinkään kunnalliseen jäteyhtiöön, koska ei ole ollut tarvetta. Jätehuolto M. Helistölä aloitti jätteiden keräämisen vuonna 1980 myymällä jätteiden noutopalvelua ovelta ovelle. Tänä päivänä asiakkaita on tuhansia ja yrityksellemme tulee täyteen elokuussa 40 vuotta alan keskeisenä toimijana alueella. Kilpailu on ollut toimivaa ja rehellistä ja kuntalaisilla on ollut valinnan vapaus, kuka heidän jätteensä kerää.

Pakkaus- ja biojätteitä on kerätty taloyhtiöistä sekajätteen lisäksi erikseen jo yli 20 vuotta. Olemme kehittäneet jätehuoltoa investoimalla jatkuvasti uuteen monipuoliseen kalustoon, kuten lokeroautoihin ja lajittelulaitoksemme teknologiaan. Keräämme jo nyt muovipakkauksia omakotitalokiinteistöiltä taajamissa ja haja-asutusalueilta ja tämä palvelu kasvaa jatkuvasti. Yrityksenä olemme antaneet kierrätysopastusta ja asiantuntevaa koulutusta kouluille, päiväkodeille, eri yhdistyksille ja yrityksille. Hyötyjättemateriaalien määrät ovat kasvaneet merkittävästi ja kaikki tämä on pois poltettavasta sekajätteestä.

Työllistämme 25 henkilöä vakinaisesti jätehuollon parissa, märkä- ja kuivajätehuollossa. Reilun 3 miljoonan liikevaihdosta yli 50 % koostuu yksityisistä kotitalousasiakkaista ja heille tuotettavista palveluista. Jätelain kuljetusjärjestelmiin ehdotetulla muutoksella kaikki tämä toiminta joutuu vakavan uhan alle. Joutuisimme supistamaan toimintaamme seuraavan muutaman vuoden aikana merkittävästi, elleimme jopa ajamaan alas koko toimintaa ja irtisanomaan henkilöstöämme.

Keräämme elinkeinoelämän jätteitä synkronoituna kuntavastuullisten asiakkaiden kanssa, jolloin tämä vaikuttaisi yritysten jätelogistiikkaan ja sitä kautta kuljetushintoihin ja -päästöihin merkittävästi. Kun tällaista muutosta esitetään, yritysarviointia olisi pitänyt tehdä merkittävästi enemmän. Nyt sitä ei ole tehty ilmeisesti lainkaan. Vaikutuksissa puhutaan 50 miljoonan euron lisärahaista, mikä ei todellakaan tule yrityksille vaan kuntayhtiöille.

Olemme monipuolista jätehuoltopalvelua tuottava yritys. Vastaamme asiakkaiden kysymyksiin reaaliajassa ja pystymme toimimaan paikallisesti nopealla palvelun tuottamisella hätätilanteissakin. Hoidamme kuntalaisten jätteiden vastaanottoa asemallamme ja kaupungin kanssa yhteistyössä ollaan avaamassa juuri kesän kynnyksellä kierrätyskeskustoimintaa. Kun kerääminen kilpailutetaan alueittain, silloin ei puhuta enää lainkaan ympäristöhuollon palveluyrityksestä, vaan pelkästä urakoivasta kuljetustoimijasta. Missä sen jälkeen on ihmisläheinen ja paikallinen palvelu? Asiantuntijuutemme ja osaamisemme sekä mittavat panostuksemme tehokkaaseen kierrätysteknologiaan valuvat täysin hukkaan.

Esitys ei anna yrityksille mahdollisuutta sopeuttaa toimintaansa mitenkään. Käytännössä esityksestä puuttuu todellinen siirtymäaika. Myös 36 §:ssä mainittu pk-sektorin menestyminen kilpailussa on pelkkää sanahelinää ja todellisuus aivan muuta. Kaikki ehdotuksessa mainitut kohdat ovat jo hankintalaissa ja käytössä monilla alueilla, joissa kuljetukset kilpailutetaan. Lakiesityksessä ei ole mitään konkreettista pakottavaa muutosta hankintoihin, millä perusteella yksityiset pienet yritykset pärjäisivät urakkakilpailuissa.

Esitetty muutos pakkausjätehuollon ratkaisusta (49 a-d §) rajoittaisi yrityksemme tarjoamaa pakkausten keräyspalvelua merkittävästi. Olemme toiminta-alueellamme keränneet taloyhtiöistä pakkausjätteitä lokeroavusteisesti jo vuosia ja yli viiden asunnon taloyhtiöissä noudetaan vähintään kaksi eri materiaalia samalla käynnillä (lasi, metalli, paperi, kartonki ja muovipakkaukset). Koko luotu

järjestelmä romutetaan ehdotuksilla. Esityksessä ei ole riittäviä perusteita sille, että yrityksen olemassa olevat asiakassuhteet ja siten markkina voidaan siirtää pois yritykseltä.

## Tuottajavastuu ja juomapakkaukset (Luvut 6 ja 7)

**Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 6 ja 7 sekä niiden perusteluista**

Pakkausjätehuoltoon ollaan esittämässä todella kankeaa ja monimutkaista mallia. Yksityiset jätehuoltoyritykset ovat kehittäneet pakkausjätteiden keräämistä muun jätehuollon ohessa jo vuosia. Tässä pitää jatkossakin olla tasavertaiset mahdollisuudet kerätä niitä kuljetusjärjestelmästä riippumatta. Järjestelmistä on saatu luotua kannattavaa ja tehokasta, miksi tämä toimiva palvelu siirrettäisiin suoraan kunnille? Esitys tukisi vain kunnallista järjestelmää. Ehdotettu malli tulisi olemaan kallis ja tehoton, eikä edistäisi mitenkään vastuunjaon selkeyttä ja ei vie eteenpäin suomalaista jätehuoltoa. Tuottajille 100 %:n vastuu ja jokainen tuottajataho voi sopia alueittain pakkausjätehuollosta ja täydentävistä erilliskeräyksistä. Näin jatkossakin yksityiset alan yritykset voivat jatkaa pakkausten tehokasta erilleen keräilyä yhdessä muun jätehuollon kanssa.

## Muut jätelain pykälät

**Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen muista luvuista ja niiden perusteluista**

-

Muiden lakien muutettavat pykälät (ympäristönsuojelulaki, kemikaalilaki, rikoslaki ja laki rikesakkorikkomuksista)

**Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ympäristönsuojelulakiin, kemikaalilakiin, rikoslakiin ja ehdotetuista pykälämuutoksista ja niiden perusteluista**

-

## Asetusyhteenvedo

**Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätealan asetuksiin ehdotettavien muutosten keskeisestä sisällöstä**

-

## Vaikutusten arviointi

**Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne perustelujen luvuista 4.2-5.**

Vaikutusten arviointia ei ole tehty yritysten ja elinvoimaisuuden näkökulmasta riittävästi. Kiristyviin erilliskeräysvelvoitteisiin päästään yhtäläillä elli varmasti paremmin ilman järjestelmän lakkauttamista. Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen lakkauttamisella on myös merkittävä vaikutus niille kunnille, mitkä toimivat jätehuollon osalta itsenäisesti. Kuntien tehtäviä pitäisi vähentää, eikä tällä tavoin lisätä. Vaikutuksia pitäisi myös selvittää paremmin sellaisilla alueilla, missä kunnat eivät kuulu ylikunnallisiin jätehuoltoyhtiöihin. Yritykset ovat hoitaneet alueen jätehuollon niin, että jätehuollon järjestäminen ei ole rasittanut kuntien virkakoneistoa. Näin suurta muutosta ehdotettaessa pitäisi muutoksen vaikutukset ottaa huomioon paremmin.

Muuta

**Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne perusteluiden muista osista ja muista mahdollisista asioista**

-

Helistölä Jarno

Jätehuolto M. Helistölä Oy - Jarno Helistölä toimitusjohtaja